M.S.W. Sem-I (CBCS) (2016 Course) : SUMMER - 2019 SUBJECT: HRM & LW - 2: TRADE UNION IN INDIA

Time: 10.00 AM TO 01.00 PM

Day

: Tuesday Date : 30/04/2019 S-2019-0555 Max. Marks: 60 N.B.: 1) All questions are **COMPULSORY**. 2) Figures to the right indicate FULL marks. 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books. SECTION - I **Q.1** Write short notes on **ANY TWO** of the following: [10] a) Functions of Trade Union **b)** Factors of Trade Union Movement c) AITUC **Q.2** Describe the Types of Trade Union in India. [10] OR Discuss the History of Trade Unions Movement in India. Q.3 Explain the procedure of Trade Union Registration under the Trade Unions [10] Act, 1926. OR Write an essay on Politicization of Trade Unions. SECTION - II Q.4 Write short notes on **ANY TWO** of the following: [10] a) Quality Improvement Programs b) Wage Determination c) Role of Trade Union in Post Globalization Era Discuss in detail the problems of Trade Union in Co-operative Sector. [10] Q.5 OR Write an essay on Bharatiya Mazdoor Sangh. Explain the functions of the Hind Mazdoor Sabha in labour welfare. [10] **Q.6** OR Describe the Indian Federation of Independent Trade Unions.

मराठी रुपांतर

सूचना:		 १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात. ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत. 	
प्र.१	ब)	खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. कामगार संघटनेची कार्ये कामगार चळवळीतील घटक ऑल इंडिया ट्रेड युनियन कॉॅंग्रेस	(१०)
я. २		भारतामधील कामगार संघटनांचे प्रकार विषद करा. किंवा भारतातील कामगार संघटना चळवळीच्या इतिहासावर चर्चा करा.	(१०)
ў. ३		कामगार संघटना कायदा १९२६ अंतर्गत कामगार संघटना नोंदणीची पध्दत स्पष्ट करा. (किंवा कामगार संघटनांचे राजकीयकरण यावर निबंध लिहा.	(१०)
у.४	ৰ)	विभाग -२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टीपा लिहा. गुणवत्ता सुधार कार्यक्रम वेतन निश्चिती जागतिकीकरणानंतर कामगार संघटनेची भूमिका	(१०)
प्र.५		कामगार संघटनांचे सहकारी क्षेत्रातील समस्यावर चर्चा करा. किंवा भारतीय मजदूर संघ यावर निबंध लिहा.	(१०)
प्र.६		कामगार कल्याणासाठी हिंद मजदूर सभेची कार्ये स्पष्ट करा. किंवा स्वतंत्र भारतातील कामगार संघटनेचे वर्णन करा.	(१०)